

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
Broj: 72 0 Mal 055889 18 Gž 2
Dana, 27.03.2019. godine

Okružni sud u Banjaluci, postupajući u vijeću sastavljenom od sudija Mirjane Radević, kao predsjednika vijeća, Petre Bijelić i Nadire Šibonjić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca S. D. iz G, ..., zastupanog po punomoćniku M. D. P, advokatu iz B. L, protiv tuženog D. R. iz G, ..., zastupanog po punomoćniku R. Lj. – Đ, advokatu iz G, radi naknade štete, v.s. 4.500,00 KM, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 Mal 055889 18 Mal 2 od 21.06.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 27.03.2019. godine, donio je

PRESUDU

Žalba tužioca se odbija, presuda Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 Mal 055889 18 Mal 2 od 21.06.2018. godine, potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužioca da mu tuženi nadoknadi troškove sastava žalbe u iznosu od 300,00 KM.

Odbija se zahtjev tuženog da mu tužilac nadoknadi troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 300,00 KM.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 Mal 055889 18 Mal 2 od 21.06.2018. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca kojim je tražio da mu tuženi na ime nematerijalne štete radi duševnih bolova nastalih usljed povrede ugleda i časti koje je pretrpio zbog klevete, isplati iznos od 4.500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na isti iznos počev od 21.06.2018. godine kao dana donošenja prvostepene presude pa do konačne isplate, kao i da mu tuženi nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.050,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom na isti iznos počev od 21.06.2018. godine, kao dana donošenja prvostepene presude pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Nalaženo je tužiocu da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 600,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom na isti iznos počev od 21.06.2018. godine, kao dana donošenja prvostepene presude pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude.

Blagovremenom žalbom, prvostepenu presudu pobija tužilac zbog pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev tužioca u cijelosti uz naknadu troškova parničnog postupka i sastava žalbe u iznosu od 300,00 KM.

U odgovoru na žalbu tuženi predlaže da se žalba tužioca odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 300,00 KM.

Žalba tužioca nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da mu tuženi nadoknadi nematerijalnu štetu u iznosu od 4.500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom, zbog povrede ugleda i časti koju je pretrpio usljed datog intervjua tuženog koji je objavljen na internet portalu „I.net“ dana 30.01.2016. godine.

Raspravljajući o tužbenom zahtjevu, prvostepeni sud je utvrdio: da iz fotokopije intervjua tuženog objavljenog na internet portalu „I.net“ dana 30.01.2016. godine pod naslovom „Pobijedili smo političku korupciju“ čiji je autor teksta M. K, proizilazi da je po tvrdnji autora tuženi izjavio „U pitanju je politička korupcija, odnosno kupovina odbornika, da su imali većinu od 21 odbornika i to je bila snaga koja je obećavala, da o tome govori i to da su sve odluke donosili jednoglasno, da su preko noći izgubili 7 odbornika i skupštinsku većinu, da je za njega to politička trgovina i smatra da tu ima dovoljno elemenata o kojim bi se počeli baviti istražni organi“. Zatim „Lokalni politički oponentni u svojim javnim istupima ne štede opštinsku vlast, da im se u tome nedavno pridružilo i Ministarstvo iz kojeg je poručeno da G. neće dobiti grant od 672.000 evra od E. I. B. po projektu „Vodovod i kanalizacija“; da je navedeni autor teksta prenio da je tuženi kao glavne aktore političke korupcije u G. označio narodne poslanike Z. A. iz SNSD-a i S. D. bivšeg SDS-ovca, kao i aktuelnog ministra prosvjete i kulture D.M, koji su prouzrokovali političku krizu i koji su lobirali da sredstva E. I. b. ne dođu u G; da je BN televizija na svom internet portalu dana 31.01.2016. godine prenijela objavu „I.net“ intervjua sa tuženim, pod naslovom „Pobijedili smo političku korupciju“ kao i SDS stranka na internet portalu SDS G. dana 31.01.2016. godine; da je navedenim objavljivanjem članka tužilac identifikovan trećim osobama kao lice koje je izvršilo kupovinu odbornika, koje je opstruisalo dolazak novčanih sredstava u Opštinu G. u iznosu od 670.000 evra od strane E. I. B; da iz nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke neuropsihijatra prim. dr. S. M. B. i njegovog izjašnjenja na glavnoj raspravi proizilazi da je sporni sadržaj teksta intervjua kod tužioca izazvao strah i duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti dužine trajanja i intenziteta kako je to navedeni vještak utvrdio u datom nalazu i mišljenju; da iz iskaza tužioca proizilazi da sa tuženim nije imao neraščišćene račune od ranije, da je pročitao intervju koji je tuženi dao portalu „I. net“ dana 30.01.2016. godine, koji je kasnije objavljen na internet portalu BN televizije, kao i

na internet stanici SDS G; da je dana 31.01.2016. godine u više navrata navedeni intervju prepričao R. G. sa svim klevetničkim izražavanjem; da je zbog sadržaja intervju trpio duševnu bol, što se sve odrazilo na njegovo opšte zdravstveno stanje kao i na poslovanje zdravstvene ustanove koja je u vlasništvu njegove supruge; da iz iskaza tuženog proizlazi da su njegove izjave izvučene iz konteksta, što u suštini predstavlja njegovo mišljenje a ne iskaz o vizuelnom i čulnom opažanju u prošlom vremenu; da sud nije poklon vjeru sadržini CD-a sa tonskim zapisom sporne emisije u kojoj je tuženi dao intervju iz razloga što je tuženi osporio autentičnost glasa i osobe koja daje intervju, a da na CD-u ne postoji naziv izdavaoca CD-a niti prpratni dokument koji potvrđuje da je navedeni CD izdala novinska agencija ili internet portal koji je snimio CD.

Na prednjem utvrđenju, prvostepeni sud zaključuje da je zbog objave spornog intervju tuženog na „I.net“ kasnije na BN portalu i portalu SDS stranke narušen ugled i čast tužioca i da je tužilac pretrpio strah i duševnu bol u mjeri kako je to utvrdio vještak medicinske struke u datom nalazu i mišljenju, jer se radi o tekstu vrlo neprijatnog i kompromitovanog sadržaja, bez obzira što je tužilac javna ličnost, poslanik u skupštini... i što je dužan tolerisati izražavanja koja ga mogu uznemiriti. Međutim prvostepeni sud utvrđuje da je tužilac morao tužbu usmjeriti protiv autora teksta M. K, urednika ili izdavača izražavanja, odnosno lica koje je na neki drugi način efikasno kontrolisao sadržaj tog izražavanja, zbog čega tuženi nije pasivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari, jer isti nema svojstvo lica koje kontroliše sadržaj izražavanja. Slijedom prednjeg prvostepeni sud je u cijelosti odbio zahtjev tužioca, koju odluku je donio pozivom na odredbe čl. 3, čl. 4, čl.5, čl. 13 i čl. 16 Zakona o zaštiti od klevete („Službeni glasnik RS“ broj 37/01), čl. 7 i čl.123 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP). O troškovima postupka prvostepeni sud je odlučio pozivom na odredbu čl. 386 stav 1 ZPP, prema uspjehu tuženog u parnici primjenom tar. br. 2 i 12 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 68/05 - u daljem tekstu Tarife).

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje, imajući pri tome u vidu da se radi o sporu male vrijednosti, koje odluke se ne mogu pobijati iz razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u smislu odredbe člana 433 stav 1 ZPP i odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Odredom člana 5 stav 1 Zakona zaštiti od klevete je propisano da svako poslovno sposobno lice koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošanjem izražavanja nečeg neistinitog, identifikujući to lice trećem licu, odgovorno je za klevetu, ako je to lice prouzrokovalo štetu u svojstvu autora, urednika, ili izdavača izražavanja, ili u svojstvu lica koje je na drugi način efikasno kontrolisalo sadržaj tog izražavanja, kao i pravno lice koje je objavilo izražavanje.

Nespornim se u toku prvostepenog postupka pokazalo da je na internet portalu „I.net“ dana 30.01.2016. godine objavljen intervju tuženog pod naslovom „Pobijedili smo

političku korupciju“ čiji je autor teksta novinar M. K. i da je po tvrdnji autora teksta tuženi između ostalog izjavio „U pitanju je politička korupcija, odnosno kupovina odbornika...“, navodeći da je tuženi kao glavne aktere političke korupcije u G. označio Narodne poslanike S. D, bivšeg SDS-ovca....“ da „Lokalni politički oponenti u svojim javnim istupima ne štede opštinsku vlast, a da im se u tome pridružilo ministarstvo ... iz kojeg je poručeno da G. neće dobiti sredstva od E. i. b. za projekat Vodovod i kanalizacija u iznosu od 672.000 evra...da „dolazak tih sredstava, između ostalih opstruiše tužilac, te da je tužilac lobirao da pomenuta sredstva ne dođu u opštinu G. “.

Nesporno je i da su objavu „I. net“ pod naslovom „pobjedili smo političku korupciju“ prenijeli i BN televizija na svom internet portalu i SDS stranka na portalu SDS G. dana 31.03.2016. godine.

S obzirom da je tuženi u predmetnom slučaju prema tvrdnjama tužbe, klevetu iznio u sredstvima javnog informisanja na internet portalu „I.net“ dana 30.01.2016. godine, u konkretnom slučaju primjenjuje se odredba člana 5 stav 1 Zakona o zaštiti od klevete kojom je propisano da su za klevetu iznesenu u sredstvima javnog informisanja odgovorni autor, odgovorni urednik, izdavač, kao i lice koje je na drugi način vršilo nadzor nad sadržajem tog izražavanja. Tuženi koji nije autor teksta nije pasivno legitimisan u slučaju kada je klevetničko izražavanje izneseno putem sredstava javnog informisanja. Pod autorom se ne smatra lice koje je dalo informaciju ili izjavu sredstvima javnog informisanja, (u konkretnom slučaju tuženi), već se pod autorom prema samom tekstu zakona podrazumijeva lice koje obrađuje određenu temu u objavljenoj informaciji (u konkretnoj situaciji novinar M. K.). Iz tih razloga, po ocjeni ovog suda, za izražavanja u tekstu pod naslovom „Pobijedili smo političku korupciju“ objavljenom na internet portalu „I.net“, a koje su prenijeli BN TV na internet portalu i internet portal SDS G. dana 31.01.2016. godine, bila bi odgovorna lica iz člana 5 stav 1 Zakona o zaštiti od klevete, a ne tuženi. Zbog navedenog pravilno je prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev tužioca nalazeći da tuženi nije pasivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari.

S tim u vezi, neosnovani su žalbeni prigovori tužioca da je prvostepeni sud donoseći pobijanu odluku pogrešno primjenio materijalno pravo kada je usvojio prigovor pasivne legitimacije tuženog, a da, ukoliko je prvostepeni sud smatrao da tuženi nije iznosio ili prenosio neistinite činjenice protiv tužioca, nego da je te činjenice kroz analizu novinarskog teksta iznosio autor teksta, onda je, a prema žalbi, iz sadržaja tog teksta vidljivo, da je tuženi povrijedio čast i ugled tužioca shodno odredbama čl. 200 Zakona o obligacionim odnosima, jer je dao neistinite podatke autoru, da tužilac vrši političku korupciju, onemogućava dolazak investicija i dr. Navedeno iz razloga, a po ocjeni ovog suda, autor objavljenog teksta je taj koji je trebao provjeriti istinitost datih podataka i informacija od strane tuženog, prije objavljivanja novinarskog teksta, na internet portalu „I.net“, a koji je sadržaj sporne izjave učinio dostupnim široj javnosti. U konkretnom slučaju prvostepeni sud je pravilno primjenio materijalno pravo pozivajući se na odredbe Zakona o zaštiti od klevete koji je lex specialis zakon u odnosu na Zakon o obligacionim odnosima, na koji se žalba poziva.

Odluka o troškovima postupka donijeta je pravilnom primjenom odredbe člana 386 stav 1, a u vezi sa čl. 387 ZPP i čl. 396 stav 1 i 2 ZPP, jer su tuženom na opredjeljen zahtjev postavljen do zaključenja glavne rasprave dosuđeni troškovi postupka, koji se odnose odgovor na tužbu sa paušalnom nagradom u iznosu od 200,00 KM, zastupanje tuženog po punomoćniku na ročištima 07.09.2016. godine i 20.06.2018. godine u iznosima od po 200,00 KM, što sve ukupno iznosi 600,00 KM.

Kako ni drugi žalbeni prigovori tužioca, ne mogu uticati na drugačiji ishod ovog postupka, nalazeći da je prvostepeni sud donoseći pobijanu odluku pravilno primjenio materijalno pravo, valjalo je žalbu odbiti, pobijanu presudu potvrditi primjenom odredbe člana 226 i čl. 235 tačka 2 ZPP.

Imajući u vidu da tužilac nije uspio sa žalbom u pobijanju pravilnosti i zakonitosti prvostepene presude, ovaj sud je na osnovu odredbe člana 397 stav 1 ZPP, a u vezi sa članom 386 stav 1 istog zakona, odbio zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava žalbe, opredijeljen na iznos od 300,00 KM.

Navodi odgovora na žalbu nisu imali uticaja na odluku o žalbi, pa se zbog toga troškovi sastava odgovora na žalbu ne mogu smatrati potrebnim troškovima ovog žalbenog postupka u smislu odredbe člana 387 stav 1 ZPP. Zbog toga je odbijen zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 300,00 KM.

Predsjednik vijeća

Mirjana Radević